Verslag overleg over AZC Albergen (concept)

Datum: Woensdag 25 januari 2023
Aanwezig: De heer E. van der Burg (staatssecretaris Justitie en Veiligheid)
Mevrouw K. Morren (directeur Regie Migratieketen)
Mevrouw S. Duller (waarnemend directeur Migratiebeleid)
5.1.2e
5.1.2e
De heer J. Kapteijns (plaatsvervangend voorzitter bestuur COA)
Mevrouw J. Hermans (waarnemend burgemeester gemeente Tubbergen)
Mevrouw U. Bekhuis (wethouder gemeente Tubbergen)
5.1.2e (ambtenaar gemeente Tubbergen)
5.1.2e (ambtenaar gemeente Tubbergen)
Locatie: Onlinemeeting

Welkom
Burgemeester Hermans heet de aanwezigen welkom. Fijn dat het is gelukt om elkaar in deze samenstelling te spreken. Er wordt een korte voorstelronde gedaan.

Doel van het gesprek
Doel van het gesprek is om de situatie in Albergen te bespreken, maar ook om de impasse die we ervaren te doorbreken. Daarover willen we graag in gesprek en ook de eerste stappen bepalen die we daarin kunnen zetten. We hebben immers ook uitgesproken om dit gezamenlijk tot een goed einde te brengen: Rijk, COA, gemeente en inwoners.

Stand van zaken
Er wordt door de gemeente stilgestaan bij de algemene situatie nu in Albergen. Zonder de geschiedenis helemaal te herhalen, kan worden gesteld dat er sprake was (en is) van veel emotie. Destijds heeft de gemeenteraad de noodzaak gevoeld om een voorbereidingsbesluit te nemen. Uiteindelijk hebben de kaderovereenkomst en afspraken over de termijn er toe geleid dat de gemeenteraad besloten heeft om dit besluit in te trekken. Dat was een zeer ingewikkeld proces, dat erg veel impact heeft gehad op de betrokkenen, zeker ook bij raadsleden.

Echter, gezien de onduidelijkheid over wanneer de eerste bewoners komen, voelen velen zich ‘in hun hemd gezet’. Ze vragen zich af wat er nu gebeurt. Aanvankelijk was het beeld van de dringende noodzaak voor opvang; dat begin september 2022 de eerste bewoners zouden komen. Maar tot op heden blijft het stil… Het vertrouwen in het ministerie en het COA zakt ver weg. We dreigen ook onze raad nu te verliezen. Zij hebben hun verantwoordelijkheid genomen, een dapper besluit genomen in zeer moeilijke omstandigheden, maar vragen zich nu wel eens af of dat het juiste was. De onrust wordt groter. In de kern Albergen was een kentering / berusting gaande. “We proberen er het beste van te maken”. Door het tijdsverloop en de impasse begint ook dat af te brokkelen.

Er is landelijk een hele grote opgave als het gaat om asielopvang. De gemeente Tubbergen wil hier zeker wel een serieuze bijdrage aan leveren en haar verantwoordelijkheid nemen. Hoe kunnen we gezamenlijk tot een tevreden resultaat komen?

Vergunningaanvraag
Medio oktober 2022 werd aangegeven dat de vergunningaanvraag zo goed als klaar was. Inmiddels hebben we signalen dat het op z’n vroegst eind februari wordt. Daarna nog bezwaar- en beroepsmogelijkheden. Het levert veel verbazing op dat het zo lang duurt voordat de aanvraag er is. Het leidt ook tot een knelpunt voor de bestuursovereenkomst, want beide moeten vrijwel gelijktijdig gereed zijn.

COA geeft aan dat de start niet goed was. COA wil het voor de bewoners, omwonenden en de gemeente goed doen. Vergunningaanvraag had er lang moeten liggen, maar ook uitspraak Raad van State (stikstof) heeft voor vertraging gezorgd. COA wil de vergunningaanvraag pas indienen als alles

rond is, er geen verrassingen meer komen. Grootste gedeelte is af en in concept aangeleverd. Wat COA betreft kan dit op zeer korte termijn, zodat er op besloten kan worden.

Financiële regeling
Samen werken aan een bestuursovereenkomst met veiligheidsplan heeft tot nu toe goed geholpen om emoties te kanaliseren. We zijn in elk geval in gesprek met omwonenden en dorpsraad. Gesprekken lopen nu echter vast doordat er geen duidelijkheid is over de financiële regeling. Er moeten met het Rijk en COA afspraken worden gemaakt over de verschillende aspecten en onderdelen. Wie gaat waar over? Wie beoordeelt het? Wie betaalt het? Etc.

Er zijn kosten die door gemeente zijn gemaakt en nog gemaakt worden. Maar inwoners hebben ook hun wensen kenbaar gemaakt t.a.v. zaken als veilig wonen, private persoonlijke veiligheidsmaatregelen, etc. Waar kunnen declaraties worden ingediend? Daarover is een gesprek nog steeds niet mogelijk gebleken. We komen dus niet verder met de bestuursovereenkomst.

Het ministerie geeft aan dat ze goed moet gaan kijken naar wat kan worden vergoed en de manier waarop. Er bestaan wellicht ook nog andere 'potjes' waar uit geput kan worden. Wat is destijds precies afgesproken/bedoeld met de zinsnede in de kaderovereenkomst? Welk beeld is er?

Het ministerie ziet mogelijkheden ten aanzien van collectieve voorzieningen. Er moet zorgvuldig met de inwoners worden bekeken wat deze collectieve voorzieningen moeten zijn. Het gaat dan dus niet om individuele voorzieningen. Destijds is gesproken over verlichting e.d. Niet over individuele woningen.

De Staatssecretaris vraagt waar aan wordt gedacht. De gemeente antwoordt dat omwonenden vragen om een veilig wonen scan, inclusief de voorgestelde maatregelen die daaruit voortvloeien. Ook wordt gevraagd om camerabewaking en om begeleid vervoer. De heer Van der Burg vraagt zich af waarom er bijvoorbeeld camera's geplaatst moeten worden als er mensen uit een ander land hier komen wonen? Het gaat om personen die net zoveel mens zijn als bijvoorbeeld iedereen in deze vergadering. De overheid kan geen maatregelen vergoeden die voortkomen uit het feit dat mensen zelf handelen (zoals extra sloten of camera's bij woningen omdat er asielzoekers komen).

Hoewel er begrip is voor de inhoud van de boodschap, is er ook het besef dat omwonenden dit een teleurstellende boodschap zullen vinden. Juist ook vanwege de unieke passage in de kaderovereenkomst.

Het Ministerie geeft nogmaals aan geen kosten van individuele maatregelen te vergoeden. De lijn is dat de gemeente zorgt voor de collectieve voorzieningen en dit kan declareren/vergoed krijgt. De staatssecretaris benadrukt dat hij dit een belangrijk standpunt vindt en wil de verantwoordelijkheid nemen om dit zo nodig ook duidelijk te maken aan Albergen. Wel is het ministerie op verzoek van de gemeente bereid om te kijken wat er wel kan. Er wordt een overzicht gemaakt van zaken die altijd vergoed of gedaan worden, zaken die we doen vanwege de bijzondere situatie in Albergen en zaken waarvan duidelijk is dat niet kan. Daar moeten aan de voorkant afspraken over worden gemaakt.

Dit wordt verder uitgewerkt door:
5.1.2e, 5.1.2e (COA)
5.1.2e en Karin Morren (Ministerie)
5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e (gemeente Tubbergen)

Tevens wordt de afspraak gemaakt dat over circa twee weken een overleg plaatsvindt tussen de heer Kapteijns, mevrouw Morren en de gemeente Tubbergen om de stand van zaken te bespreken en zo mogelijk knopen door te hakken.

Gemaakte afspraken

- Uitwerking financiële regeling door COA, Ministerie en gemeente, met overzicht van aspecten die vergoed worden, die niet vergoed worden en collectieve voorzieningen die vergoed worden vanwege de bijzondere gang van zaken van het proces in Albergen
- Over ca twee weken volgt een directie/bestuurlijk overleg tussen COA, Ministerie en gemeente om de stand van zaken te bespreken en zo mogelijk knopen door te hakken

Afsluiting

Burgemeester Hermans geeft aan dat het goed en noodzakelijk is om met elkaar duidelijkheid te creëren. De burgemeester dankt iedereen voor het goede gesprek en de inbreng en spreekt de hoop en verwachting uit dat we gezamenlijk succesvol verder kunnen.